

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Metro A.Ş.

Fahrettin Altay – Narlıdere İstihkâm Metro Hattı Projesi –

Teknik Olmayan Özet

1 İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Metro A.Ş. Kimdir?

İzmir Metro A.Ş. (“İzmir Metro”, “İM” ya da “Şirket”) 2000 yılında belediyeye ait metro yöneticisi olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi (“Şehir” ya da “İBB”) tarafından anonim şirket olarak kurulmuştur. Raylı sistem varlıkları (örneğin araçlar, istasyon teçhizatı vb.) Şirket tarafından işletilir ancak bu varlıklar Şehir'e aittir. Şirket'in ve Şehir'in metro sistemine ilişkin rol ve sorumlulukları, 1999 yılında imzalanan belirsiz süreli kira sözleşmesi ile tanımlanmıştır.

İzmir Metro ağı aşağıda belirtildiği gibi 3 aşama olarak planlanmıştır:

- **Aşama 1:** Bornova ve Üçyol arasında 10 istasyondan oluşan 11,6 km'lik ağın kurulması. Aşama 1, Mayıs 2000 tarihinde hizmete başlamıştır.
- **Aşama 2:** Var olan ağın Üçyol istasyonundan Fahrettin Altay istasyonuna kadar 5,5 km uzatılması (5 istasyon). Aşama 2 de kendi içinde 2 aşamada planlanmıştır. İzmirspor ve Hatay istasyonları Aralık 2012'den beri hizmet verirken; Göztepe, Poligon ve Fahrettin Altay istasyonları Temmuz 2014'den bu yana hizmet vermektedir.
- **Aşama 3:** Bornova istasyonundan sonra 2,3 km'lik ağın kurulması (2 istasyon ile). Bu ağ, Mart 2012'den beri hizmet vermektedir.

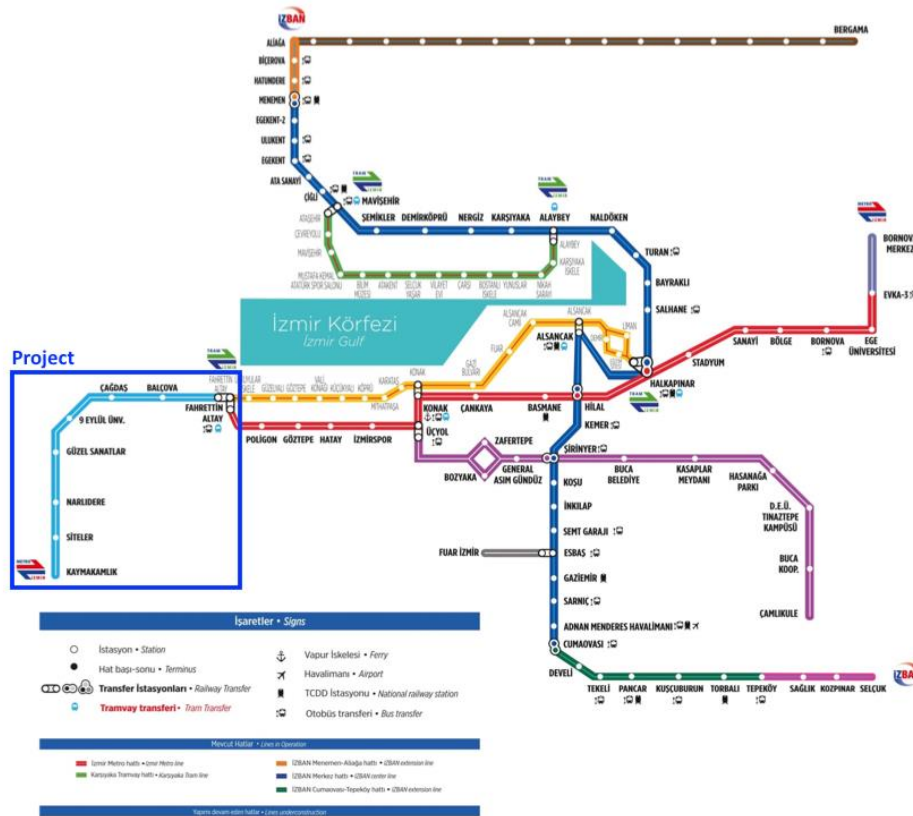
Bugün itibariyle, metro sistemi 17 istasyondan oluşan bir hat şeklindedir ve toplam uzunluğu 19,5 km'dir. 11 yeraltı istasyonu (Evka-3, Ege Üniversitesi, Basmene, Çankaya, Konak, Üçyol, İzmirspor, Hatay, Göztepe, Poligon ve Fahrettin Altay) ve 6 yer üstü istasyonu (Hilal, Halkapınar, Stadyum, Sanayi, Bölge ve Bornova) mevcuttur. İzmir Metro A.Ş. tarafından işletilen mevcut 77 adet Hafif Raylı Taşıt (HRT) bulunmaktadır.

2 Fahrettin Altay – Narlıdere İstihkâm Metro Hattı Projesi Nedir?

İBB; mevcut metro hattının Fahrettin Altay'dan Narlıdere'ye uzanan 7,2 km uzunluğunda yedi yeraltı metro istasyonuna sahip yeni bir metro hattı inşa edilerek genişletilmesini ve böylece toplu taşıma sistemi entegrasyonunun daha da genişlemesini planlıyor. Bu genişletme hattı Balçova, Çağdaş, DEÜ Üniversite Hastanesi, Güzel Sanatlar, Narlıdere, Siteler ve Kaymakamlık mahallerinden geçerek Narlıdere İstihkâm Alayı ilçesine ulaşacaktır. Yedi yeni istasyondan, Balçova ve Kaymakamlık istasyonları 460 araç kapasiteli otopark ile geliştirilecektir (Aşağıdaki listeye bakınız). Şehir; araç sahiplerini, araçlarını istasyonda park ederek metro hattına aktarma yapmalarına teşvik etmeyi ummaktadır.

0. Fahrettin Altay Station (mevcut metro istasyonu)
1. Balçova İstasyonu (otopark yapısı dahil)
2. Çağdaş İstasyonu
3. DEÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi) Hastanesi İstasyonu
4. Güzel Sanatlar İstasyonu
5. Narlıdere – İtfaiye İstasyonu

Aşağıdaki şekil İzmir Büyükşehir Belediyesi demiryolu ağı haritasını temsil eder ve haritanın solundaki mavi kutuda da planlanan Fahrettin Altay-Narlıdere hattı belirtilmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Demiryolu Ağı Haritası

Planlanan Fahrettin Altay-Narlıdere Metro Hattının Uydu Görüntüsü

Mevcut metro sisteminin genişletilmesi, metro sisteminin mevcut ulaşım ağlarıyla daha da bütünleştirilmesi, özellikle İZBAN banliyö demiryolu sistemi ve şehir içi otobüs hizmetlerinin

bağlanması, 2009 yılı İzmir ulaşım planına uygun olup İzmirliyle; hızlı, güvenilir, rahat ve çevreci bir şekilde, hizmetleri verimli ve sık etkinleştirerek otomobil kullanımına bir alternatif sunar.

İBB, hükümetten gerekli tüm onayları alarak Proje' nin yabancı krediler için uygun olmasını sağlayan Ulusal Yıllık Yatırım Planı' na dahil olmasını sağlamıştır. Şehir, yüklenici firmanın seçileceği ihale sürecini 2017' nin ilk çeyreğinde başlatmıştır. Proje için tedarik ediminin, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası' nın politikasına ve kurallarına göre yapılması planlanmıştır. İhale sürecinin Mart ya da Nisan 2018' de tamamlanması beklenmektedir. İBB' nin ve yüklenici firmanın (İBB tarafından seçilecek olan) projenin inşaat aşamasında sorumlu taraflar olduğu, projenin işletme aşamasında ise İM' nin sorumlu taraf olduğu belirtilmelidir.

Projenin yaklaşık 42 ay sürmesi tahmin edilmiş ve 2020' de tamamlanması hedeflenmiştir.

3 Hangi çevresel ve sosyal çalışmalar üstlenilmiştir?

Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği (Resmî Gazete Tarihi/Sayısı: 25.11.2014/29186) kapsamında, proje için 'ÇED gerekli değil' (29.06.2016 tarihli) kararı yayınlanmıştır. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), proje için İzmir Büyükşehir Belediyesi' ni finanse etmeyi düşünmektedir.

ACE Danışmanlık & Mühendislik A.Ş (ACE), proje için Çevresel ve Sosyal Durum Tespitini (ÇSDT) üstlenmek üzere AİKB tarafından yetkilendirilmiştir. ÇSDT' nin amacı, Proje ile ilgili mevcut ya da gelecekte oluşabilecek önemli çevresel ve sosyal etkilerin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir.

Proje, EBRD' nin 2014 Çevre ve Sosyal Politika kriterleri göz önünde bulundurularak Kategori B olarak sınıflandırılmıştır. Proje, performans gerekliliklerine, prosedürlere, kurallara veya tasarım kriterlerine bağlı kalınarak önlenilecek veya hafifletilebilecek potansiyel çevresel ve sosyal etkiler/riskler taşımaktadır ve bunların genellikle sahaya özgü olarak sınırlandırılacak şekilde (örneğin tasarım aşamasında yeniden iskanın önlenmesi, diğer tekniklere göre daha az etki bırakan tünel delme makinesi (TDM) ve Yeni Avusturya Tünelcilik Yönteminin (YATY) kullanımı) olduğu düşünülmüştür.

4 Bu dokümanın amacı nedir?

Teknik Olmayan Özet dokümanı önerilen Proje hakkında genel bir değerlendirme sunarak, Proje ile ilgili olası çevresel ve sosyal etkilerin bir özeti içermektedir. Önemli çevresel ve sosyal etkilerin en aza indirilmesi için gerekli etki azaltma yöntemleri de ayrıca bu doküman kapsamında paylaşılmaktadır.

5 ÇSDT çalışmasının kapsamı

ÇSDT çalışmasının kapsamı aşağıdakilerden oluşmaktadır:

- İdari Yönetim ve İnsan Kaynakları (İK) uygulamalarının mevcut durumu ile ilgili Çevresel ve Sosyal denetim sonuçları;
- Planlanan yatırımların olası çevresel ve sosyal etkilerinin analizi.

Proje kapsamında gerçekleştirilen ÇSDT çalışması; İM' nin var olan tesislerinden ve İBB' nin şantiye alanlarından seçilenlerine saha ziyaretleriyle, ilgili personel ile yapılan mülakatlarla, ilgili ulusal yönetmelik gerekliliklerinin ve uluslararası standartların Proje için analiziyle, çevresel ve sosyal mevcut dokümanların ve çevresel ve sosyal yönetimin incelenmesiyle yapılan çevresel ve sosyal denetimi içerir.

ÇSDT'nin kapsamında detaylı bir ÇSDT Raporu, Çevresel ve Sosyal Eylem Planı ve Paydaş Katılım Planı hazırlanmıştır.

6 Projenin kilit çevresel ve sosyal etkileri nelerdir ve önerilen azaltma tedbirleri nelerdir?

Projenin oluşturduğu temel fayda, 2009 yılı İzmir ulaşım ana planına uygun olarak, İzmirliyle; hızlı, güvenilir, rahat ve çevreci, hizmetleri verimli ve sık etkinleştirip otomobil kullanımına bir alternatif sunacak şekilde mevcut metro sisteminin uzatılmasıdır. Şehirdeki toplu taşıma araç işletim maliyetlerinde ve belirli güzergahlardaki yol bakım maliyetlerinde düşüş sağlanacak, bu güzergahlardaki minibüs ve otobüs trafiğindeki azalmayla beraber minibüs ve otobüs kullanımına oranla yolculuk süresi azalacak, bu sayede zamandan tasarruf edilecektir. Bir diğer yandan, faydalarının yanı sıra, Proje dikkatli yönetilmediği takdirde çevre ve insanlar üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir. İBB, yüklenici firma ve İM; "etki azaltma yöntemleri" denen, Projenin potansiyel negatif etkilerini önlemeyi, azaltmayı ya da hafifletmeyi içeren belirli eylemler uygulayacaktır.

Olası etkiler ve bu etkilere yönelik etki azaltma yöntemleri aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

Proje'nin olası etkileri ve önerilen etki azaltma yöntemleri

No.	Konu	ÇS Riskler/Faydalar	Azaltma Tedbirleri
1	Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Yönetim Sistemleri / Çevresel ve sosyal yönetim planı	Çevresel ve sosyal yönetimin resmileştirilmiş bir sistem vasıtası ile en iyi hale getirilmesi.	<ul style="list-style-type: none">Yüklenici firmanın, detaylı organizasyon yapısı da dahil olmak üzere ISO 14001 ve OHSAS 18001 standartlarının gerekliliklerine uygun şekilde resmi bir çevresel ve sosyal yönetim sisteminin (ÇSYS) oluşturması ve bunu uygulamasıYüklenici firmanın, tecrübeli Çevre Yöneticisi ve Sağlık ve Güvenlik Yöneticisi içeren, rollerin sorumlulukların ve otoritelerin açıkça tanımlandığı güçlü bir ÇSG takımı kurmasıÇevresel, İSG ve sosyal gerekliliklerin ana yüklenici tarafından gözlemlenmesi için İBB kaynağıÇevresel ve sosyal yönetim planının (ÇSYP) hazırlanması, uygulanması, inşaat faaliyetleri süresince uygulanan planların desteklenmesi
2	ÇSG izleme	ÇŞ etkilerin ve risklerin yönetimi	<ul style="list-style-type: none">Yüklenici firmanın, büyük hafriyat faaliyetlerinin olduğu ve hafriyat malzemelerinin taşındığı alanlarda hava emisyonlarının gözleminin üstlenmesi, uygun azaltma tedbirlerinin tanımlanması ve uygulanmasıYüklenici firmanın şantiye alanlarında gürültü ve titreşim gözlemini üstlenmesi, uygun azaltma tedbirlerinin tanımlanması ve uygulanmasıİBB'nin bir yüklenici kontrol programı geliştirmesi (Çevre ve İSG denetleme takımı geliştirmek de dahil)Yüklenici firmanın bir Taşeron Yönetim Planı geliştirmesi ve bunu uygulaması
3	Trafik yönetimi	Trafik etkileri ve risklerin yönetimi	<ul style="list-style-type: none">İBB'nin ilgili trafik sapmaları için Trafik Sirkülasyon Projeleri geliştirmesi ve bunu ilgili otoritelere onaylatmasıYüklenici firmanın şantiye sahaları için güçlü trafik yönetim planları oluşturması ve bunları uygulaması

No.	Konu	ÇS Riskler/Faydalar	Azaltma Tedbirleri
4	İşçi ve çalışma koşulları	Geliştirilmiş insan kaynakları pratikleri Ulusal yasalarla ve AİKB PG2 gerekliliklerine uygunluk	<ul style="list-style-type: none"> Yüklenici firmanın ulusal kanunlara ve AİKB gerekliliklerine paralel şekilde önemli kilit işçi haklarını tanımlayan İK Politikası ve Personel Yönetmeliği Prosedürü geliştirmesi, Projeye İK takımının atanması, İK politika ve prosedürlerinin tüm çalışanlarına ve taşeronları ile iletişiminin kurulması Yüklenici Firmanın yasaya uygun şekilde kendi işçilerinin ve taşeronlarının kayıtlarını tutması ve kayıtların belgelendirilmesi Yüklenici firmanın her şantiye alanında 3 ayda bir dahili işçi denetimi yapması Yüklenici firmanın UFK/AİKB İşçilerin Konaklaması, Süreç ve Standartlarına uygun şekilde yatakhane şartlarını sağlaması Yüklenici firmanın tüm direkt ve taşeron işçileri için “Resmi İşçi Şikâyet Mekanizması” kurması ve uygulaması, dahili iletişime ve şikâyetlerin iletilmesine imkân sağlayan kanallar hakkında onları bilgilendirilmesi
5	İzin Verme	Türk yasalarına uygunluk	<ul style="list-style-type: none"> Yüklenici firmanın ilgili otoritelerden gerekli izinleri (örn. Kazı malzemelerinin bertarafı, şantiye sahaları için atık su bağlantı izinleri, dere geçidi ile ilgili onaylar) alması İM'nin ve yüklenici firmanın herhangi proje sahasının Toprak Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Noktasal Kaynaklı Kontamine Siteler (NKKS) içerisinde olup olmadığını açığa kavuşturması ve gerektiğinde her bir NKKS için Faaliyet Ön bilgi Formunun doldurulması
6	Atık yönetimi	Türk yasalarına uygunluk	<ul style="list-style-type: none"> Yüklenici firmanın Atık Yönetim Planı oluşturması, bunu uygulaması ve atıkların şantiye sahalarında yönetmeliklere uygun olarak depo edildiği, atık ve bertaraf kayıtlarının tutulduğunu garanti etmesi İM'nin atık depolama alanlarını, düzenleme gereksinimlerine uygun olarak bakım atölyesinde yenilemesi ve İzmir PDEU'dan geçici atık depolama alanı için izin yazısı alması
7	İş sağlığı ve güvenliği (İSG) uygulamaları	Çalışma alanlarında iyileştirilmiş sağlık ve güvenlik koşulları	<ul style="list-style-type: none"> İnşaat şirketinin işçi sağlığı ve güvenliği (İSG) yönetim sistemini ve inşaat süresince tüm aktivitelere rehberlik edecek pratikleri uygulaması Yüklenici firmanın ilgili risk değerlendirme belgelerini hazırlaması ve inşaat aktiviteleri ile ilgili tüm riskleri gidermesi (üçüncü şahısların ulaşımı olmayan şantiye sahaları, titreşim, kamyon şoförleri kaynaklı yol güvenliği riskleri de dahil olmak üzere) ve risk değerlendirme çalışmasına göre azaltma tedbirlerinin uygulanması Yüklenici firmanın işçi sağlığının korunması için gerekli eylemleri yerine getirmesi İBB'nin şantiye sahalarında düzenli teftişleri üstlenmesi, yüklenici eylemlerini gözlemlemesi ve aylık olarak İSG performansını gözden geçirmesi
8	Toplum sağlığı ve güvenliği / acil durumlar	Toplum sağlığının ve güvenliğinin korunması	<ul style="list-style-type: none"> Yüklenici firmanın yol güvenlik politikaları, pratikleri geliştirmesi; kendi sürücüleri ve beton mikserlerinin

No.	Konu	ÇS Riskler/Faydalar	Azaltma Tedbirleri
			<p>sürücüler için defansif, anti-rollover ve antiskid sürüş eğitim programını içeren prosedürleri şekillendirmesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yüklenici firmanın inşaat faaliyetleri ile ilişkili olayları ve sivil kazaları incelemesi • İBB'nin/yüklenici firmanın daha iyi bir trafik akışı için yapılan güzergâh düzenlemelerinde yol işaretlemelerini açıkça yerleştirmesi • Acil durum hazırlığı prosedürünün ve en kötü senaryoyu içeren bir planın hazırlanması ve en kötü senaryo karşısında nasıl davranılması konusundaki eğitimlerin sağlanması • Proje bileşenlerinin (metro hattı, tüneller, istasyonlar) kullanma ömrü ve yangın güvenliği incelemesinin yetkili yangın uzmanları tarafından yönetilmesi
9	Paydaş Katılımı	Paydaşlarla etkili bir iletişimin korunması İhtilafların etkili yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> • İBB'nin, kurumsal internet siteleri ve yayın organları vasıtasıyla paydaşlarla etkili bir iletişimi garanti altına almak için Paydaş Katılım Planı (PKP) geliştirmesi ve bunu uygulaması • Yüklenici firmanın inşaat faaliyetlerine özgü resmi bir Şikâyet Mekanizmasını geliştirmesi ve bunu uygulaması • İBB'nin tüm şikâyetlerin çözüldüğünden emin olunması için yüklenici firmaya iletilen şikâyetleri düzenli olarak incelemesi

7 İBB ve İM'nin paydaş katılımı yaklaşımı nedir?

Hem İM hem de İBB, paydaş katılım sürecini (görüşmeler, müzakereler ve bilgi paylaşımı) Proje'nin planlama, geliştirme ve uygulama aşamalarında önemli bir bileşen olarak görmekte ve paydaşlar ile saydam ve saygı çerçevesinde bir etkileşimde bulunmaya önem vermektedir. OEDAŞ bu bağlamda, paydaşlara olan yaklaşımlarını ve paydaşlar ile planladıkları toplantı ve iletişim yöntemlerini içeren bir Paydaş Katılım Planı geliştirmiştir.

8 İBB ve İM paydaşlarla nasıl iletişim kuracak ve nasıl ilgilenecek?

Toplum, yerel yönetim ve resmi kurumlar gibi paydaşlarla iletişimin sağlanması, paydaşların Proje ile ilgili plan ve gelişmelerden haberdar edilmesi ve şikâyet ile geri bildirimlerin toplanması amacıyla hazırlanan bir Paydaş Katılım Planı mevcuttur.

9 Paydaşlar nasıl bir şikâyetle bulunabilecek ya da nasıl araştırma yapabilecek?

Hem İM hem de İBB Şikâyet Mekanizmaları uygulayacaktır ve bu mekanizmalar tüm paydaşlara görüş sunma ve şikâyet bildirme imkanı sağlayacaktır. Ayrıca Proje yetkilileri tüm bildirimlere uygun şekilde geri dönüş yapacaklardır.

Şikâyet Mekanizması bireylere, gruplara ve topluluklara görüş bildirme imkanı sunacaktır. Görüşler aşağıdaki iletişim yolları ile sunulabilir:

İzmir Büyükşehir Belediyesine (İBB) ve İzmir Metro AŞ'ye (İM) bildirilecek şikayetler için iletişim detayları aşağıda belirtilmiştir:

İMM HEMŞEHİRİ İLETİŞİM MERKEZİ (HİM)
CUMHURİYET BULVARI NO: 1 KONAK / İZMİR

E-posta: him@izmir.bel.tr

Telefon (Müşteri Çağrı Merkezi): +90 444 40 35 ya da 185

İnternet Adresi: <http://him.izmir.bel.tr/>

İZMİR METRO A.Ş.
2844 SOK. NO:5 35110-01 MERSİNLİ / İZMİR

E-posta: info@izmirmetro.com.tr

Telefon: +90 232 461 54 45

Faks: +90 232 461 47 69

İnternet Sitesi: <http://www.izmirmetro.com.tr>